

Rapport

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat een politieambtenaar van het regionale politiekorps Haaglanden haar op 9 april 2007 heeft geïntimideerd of in ieder geval onheus heeft bejegend door bij haar verhoor aanwezig te zijn terwijl hij even daarvoor haar celdeur had geopend terwijl zij op het toilet zat.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 9 april 2007 vond er een schietpartij plaats. Hierbij werd verzoekster als verdachte aangehouden en vervolgens ingesloten in een politiecel om later te worden verhoord. Toen zij op enig moment op het toilet zat, werd onverwacht de celdeur geopend door politieambtenaar B. Hij was belast met het verhoor van verzoekster en had de bedoeling haar mee te nemen naar de verhoorruimte. Toen bleek dat verzoekster zich op het toilet bevond, sloot politieambtenaar B. weer de deur.
2. Politieambtenaar B. haalde verzoekster even later op en nam haar mee naar de verhoorruimte. Politieambtenaar B. nam vervolgens samen met een collega het verhoor af.
3. Op 22 oktober 2007 deelde de officier van justitie verzoekster mee dat zij niet zou worden vervolgd.
4. Op 19 november 2007 diende verzoekster een klacht in bij de politie Haaglanden over het openen van de celdeur door politieambtenaar B. terwijl zij op het toilet zat en ook over het feit dat dezelfde politieambtenaar bij het verhoor aanwezig was. De onafhankelijke commissie voor de klachten tegen de politie Haaglanden gaf de korpsbeheerder op 25 februari 2008 het advies om de klachten van verzoeker respectievelijk gegrond en ongegrond te verklaren. De korpsbeheerder liet bij beslissing van 26 februari 2008 weten zich met dat advies te kunnen verenigen. Ten aanzien van het openen van de celdeur terwijl verzoekster op het toilet zat, namen de commissie en de korpsbeheerder het standpunt in dat de politie bij het insluiten van verdachten uitgaat van het beginsel dat de verdachte, uit overwegingen van privacy, zich onbespied moet kunnen voelen. Dit houdt ondermeer in dat aan een verdachte de privacy moet worden gegund om het toilet te gebruiken. De korpsbeheerder achtte het niet aannemelijk dat betrokken politieambtenaar bewust de privacy van verzoekster had geschonden, maar was wel van oordeel dat hij niet de benodigde zorgvuldigheid in acht had genomen toen hij de celdeur opende. De korpsbeheerder achtte deze klacht dan ook gegrond. Ten aanzien van de aanwezigheid van betrokken politieambtenaar bij het verhoor, was er volgens de commissie van onvoldoende feiten of omstandigheden gebleken waaruit zou kunnen blijken dat de aanwezigheid van betrokken politieambtenaar bij het verhoor heeft geleid tot een onevenredig grote druk op klagster. Beklaagde ambtenaar had in zoverre dan ook niet

onjuist gehandeld. De commissie gaf verder in overweging om, nu niet was gebleken of het hier alleen ging om een incidentele inbreuk op de privacy, het korps te laten onderzoeken of er een duidelijke handelwijze zou moeten worden ontwikkeld betreffende de privacybescherming van ingesloten personen.

5. Vervolgens wendde verzoekster zich tot de Nationale ombudsman met het verzoek een onderzoek in te stellen naar de klacht over de aanwezigheid van de politieambtenaar B. bij het verhoor. Verzoekster stelde tevens aan de orde dat zij omtrent de aanbeveling van de commissie met betrekking tot de privacy van ingeslotenen, niet verder op de hoogte was gesteld door de korpsbeheerder.

6. Op 8 augustus 2008 stelde de Nationale ombudsman een onderzoek in naar de klacht. Ten aanzien van de aanbeveling van de klachtencommissie verzocht de Nationale ombudsman de korpsbeheerder hem op de hoogte te stellen van eventuele maatregelen die naar aanleiding daarvan waren genomen. De korpsbeheerder liet hierop weten dat hij van mening was dat het vermelde voorval als een betreuenswaardig incident kon worden beschouwd dat kon plaatsvinden door onzorgvuldig handelen van de betrokken ambtenaar. Om deze reden achtte hij het niet noodzakelijk om de huidige handelwijze aan te passen, dan wel andere maatregelen te treffen. Verder zei de korpsbeheerder toe dat de klacht van verzoekster over het openen van de celdeur ter lering zou worden opgenomen in de korpskrant van politie Haaglanden.

I. Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat politieambtenaar B. haar op 9 april 2007 heeft geïntimideerd of in ieder geval onheus heeft bejegend door bij haar verhoor aanwezig te zijn terwijl hij even daarvoor haar celdeur had geopend terwijl zij op het toilet zat. Verzoekster gaf aan dat het incident op het toilet voor haar een schaamtevolle gebeurtenis was. Het feit dat zij vervolgens tijdens het verhoor nog langdurig met de betrokken politieambtenaar werd geconfronteerd, maakte dat zij zich zeer ongemakkelijk en geïntimideerd voelde. Volgens verzoekster werd het verhoor niet afgenomen door politieambtenaar B., die alleen als een soort "extra oor" bij het verhoor zat, maar door zijn collega. Verzoekster gaf aan dat zij nachtmerries en angst heeft overgehouden aan het incident. Verzoekster hoopt dat door het indienen van haar klacht dit soort fouten in de toekomst kunnen worden voorkomen.

2. De korpsbeheerder liet in zijn reactie weten zich te onthouden van een oordeel. Hij lichtte zijn standpunt als volgt toe en beantwoordde daarbij enkele door de Nationale ombudsman gestelde vragen. Hij verwees hierbij naar de brief van 15 september 2008 van de chef van bureau R. (zie Achtergrond, onder 1.), die hij had verzocht hem te informeren. Volgens de korpsbeheerder was de teamleider van het opsporingsonderzoek niet op de hoogte gesteld van het incident in de cel. Hij nam hier achteraf kennis van. De teamleider zou het waarnemen van de betrokken politieambtenaar bij het verhoor van verzoekster

zeker in overweging hebben genomen indien hem het incident tijdig zou zijn gemeld, aldus de korpsbeheerder. Het waarnemen van de politieambtenaar is normaal gezien een logische keuze en de meest gewenste optie. De korpsbeheerder betreunde het ten zeerste dat de teamleider niet tijdig op de hoogte was gesteld van het incident in de cel, omdat hierdoor geen afweging heeft plaatsgevonden met betrekking tot de waarneming van de betrokken politieambtenaar.

Gezien de complexiteit en de grootschaligheid van het opsporingsonderzoek, gezien de rollen van en afspraken met de diverse verhoorkoppels in relatie tot de voortgang van het onderzoek, is het volgens de korpsbeheerder niet mogelijk gebleken om de haalbaarheid van de waarneming van politieambtenaar B. bij het verhoor achteraf vast te stellen. Hij onthield zich op dit punt dan ook van een oordeel, maar gaf aan wel van mening te zijn het waarnemen van de betrokken politieambtenaar na het incident in de cel de meest gewenste optie zou zijn geweest.

II. Beoordeling

3. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen. Dit betekent onder meer dat bestuursorganen handelingen achterwege moeten laten die in strijd zijn met datgene wat in het algemeen als onfatsoenlijk wordt ervaren. Ook betekent het vereiste van correcte bejegening dat burgers geenszins door de politie mogen worden geïntimideerd.

4. De Nationale ombudsman stelt vast dat er sprake was van een zeer ongemakkelijke situatie. Het gevoel geïntimideerd te zijn is naar het oordeel van de Nationale ombudsman echter een subjectief gevoel dat moeilijk gedragen kan worden door feiten en omstandigheden. Het is de Nationale ombudsman niet aannemelijk geworden dat politieambtenaar B. door bij het verhoor aanwezig te zijn, de intentie had verzoekster hiermee te intimideren. Uit het onderzoek is verder echter niet gebleken dat betrokken politieambtenaar B. aan het begin van het verhoor met verzoekster het incident heeft besproken, aan haar de reden van zijn aanwezigheid bij het verhoor duidelijk heeft gemaakt en haar heeft gevraagd of zij daar gelet op de situatie bezwaar tegen had. Uit het onderzoek is verder gebleken dat betrokken politieambtenaar B. heeft nagelaten om het toilet-incident te melden bij zijn teamleider. Vanuit het oogpunt van professionaliteit had dit wel van hem verwacht mogen worden. De Nationale ombudsman is het dan ook met de korpsbeheerder eens dat het betreuenswaardig is dat hierdoor destijds geen afweging heeft plaatsgevonden met betrekking tot de mogelijkheid om een andere politieambtenaar in de plaats van politieambtenaar B. bij het verhoor te laten waarnemen. De Nationale ombudsman neemt hierbij verder het volgende in ogenschouw. Uit het standpunt van de korpsbeheerder blijkt dat de "passieve rol" die politieambtenaar B. tijdens het verhoor had concreet inhoudt de mogelijkheid van een kritische beschouwing van het verhoor, meer gelegenheid tot observatie en verkleining van de kans op beïnvloeding door de verhoorder. De Nationale ombudsman leidt hieruit af dat bij genoemde "passieve rol" een stuk

procesbewaking hoort. Nu politieambtenaar B. kennelijk deze rol had toebedeeld gekregen bij het verhoor, had het juist voor de hand gelegen dat hij zich bewust was van het feit dat verzoekster zich ongemakkelijk zou kunnen voelen door zijn aanwezigheid bij het verhoor. Al met al heeft politieambtenaar B. naar het oordeel van de Nationale ombudsman gehandeld in strijd met het vereiste van een correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Haaglanden is gegrond wegens schending van het vereiste van correcte bejegening.

Onderzoek

Op 16 mei 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw S. te Den Haag, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Haaglanden. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Haaglanden, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Haaglanden verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tevens werd de korpsbeheerder een aantal specifieke vragen gesteld.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren.

Daarnaast werd politieambtenaar B. de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Hij maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Den Haag over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was.

De genoemde hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen het regionale politiekorps Haaglanden en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

Verzoekster gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

Verzoekschrift met bijlagen, ontvangen op 16 mei 2008.

Het interne klachtdossier van het regionale politiekorps Haaglanden, ontvangen op 3 juli 2008, met bijlagen waaronder de beslissing van de korpsbeheerder van 26 februari 2008 en het advies van de klachtencommissie van 25 februari 2008.

Het standpunt van de korpsbeheerder van 21 oktober 2008, met bijgevoegde brief van de chef van bureau Rijswijk van 15 september 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. De door de korpsbeheerder genoemde brief van de chef van bureau R.

"Naar aanleiding van de brief van 8 augustus 2008, (...) waarin de Nationale Ombudsman vraagt of een andere politieambtenaar in casu voor de betrokken politieagent had kunnen waarnemen, bericht ik u.

In de nacht van het schietincident is het incident in de cel niet aan de teamleider gemeld. De teamleider nam pas kennis van het incident nadat betrokkene (klaagster) middels een brief een klacht indiende. Het ernstige delict (dodelijk schietincident) vond plaats in de nachtelijke uren in de nacht van (x;N.o.). In deze nacht is een aantal verdachten en een groot aantal getuigen vervoerd naar verschillende politievestigingen. Vanwege de ernst van het incident is een responsteam (daarvoor aangewezen rechteam) in dienst gekomen. Vanwege het aantal verdachten en groot aantal getuigen hebben de leden van het responsteam in deze nacht, het begin van de zogenaamde stormfase in het onderzoek, de eerste verdachten en getuigen gehoord, teneinde zich een goed beeld te vormen over de omstandigheden, waaronder het dodelijk schietincident had plaatsgevonden.

Indien de teamleider het incident in de cel gemeld zou zijn, dan zou hij het waarnemen van de betrokken politieambtenaar zeker in overweging genomen hebben. Het waarnemen van betrokken collega is normaliter een logische keuze en de meest gewenste optie. Het

teamhoofd geeft aan dat daarmee niet vast staat of hij ook op dat moment daartoe zou besluiten. De ogenschijnlijke "passieve rol" van de betrokken politieagent in het verhoor vergemakkelijkt een kritische beschouwing, geeft meer gelegenheid tot observatie en verkleint de kans op beïnvloeding door de verhoorder. Gelet op de noodzakelijke voorbereiding op het verhoor, de vele betrokkenen (verdachten en getuigen), die in deze stormfase gehoord moesten worden en mede gelet dat deze betrokkenen in verschillende politievervestigingen waren ondergebracht zou waarneming van de betrokken politieagent op dat tijdstip niet eenvoudig geweest zijn.

Het teamhoofd concludeert dat indien hij kennis genomen zou hebben van het incident, het waarnemen van betrokken politieagent wenselijk geweest zou zijn en dat hij de haalbaarheid hiervan serieus onderzocht zou hebben. (...)"